

Grindsted
Landbrugsskole

Faglighed, Fællesskab og Muligheder

Specialet Produktionsleder

Lokal undervisningsplan for Grindsted
Landbrugsskole

Resumé

Dette hæfte har til formål at beskrive, hvordan vi på Grindsted Landbrugsskole tilrettelægger, gennemfører og evaluerer undervisningen, så du får den bedste uddannelse som produktionsleder i landbruget.

Grindsted
Landbrugsskole
Tronsø Parkvej 40
7200 Grindsted

grindstedlandbrugsskole.dk

Indhold

Specialet Produktionsleder, Hovedforløbet Landbrugsuddannelsen, version 3.0	3
Praktiske oplysninger	3
Pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag.	3
Differentiering af undervisningen.....	4
Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr	4
Praktiske undervisningsredskaber.....	4
Kriterier for vurdering af dine kompetencer og forudsætninger.....	5
Vurdering af dine reelle kompetencer – det du kan	5
Vurdering af dine forudsætninger for at gennemføre uddannelsen	5
Vurdering af behov for tiltag, der skal sikre din mulighed for at gennemføre PL.....	5
Undervisningen på Produktionsleder	5
Innovation og etablering af selvstændig virksomhed	6
Bedømmelsesplan	6
Løbende bedømmelse	6
Afsluttende bedømmelse	6
Eksamensregler	7
Beskrivelser af eksamen i fag på Produktionsleder.....	7
Råd og vejledning.....	8
It og hvis det går galt	8
Print af opgaven.....	8
Specielt for mundtlig eksamen	8
For generelle bestemmelser henvises til skolens eksamensreglement.....	8
Eksamen i Akademifaget Ledelse i praksis	9
Læringsaktivitet Produktionsleder	10
Fag nr. 16714 Produktionsstyring	11
Fælles plantedel	11
Fordeling på specialerne	13
Fag nr. 16715 Praktisk personaleledelse.....	15
Fag nr. 16713 Produktionsøkonomi.....	16
Startprojekt	17
Præsentationsprojekt	18
Ledelsesprojekt	18
Kvæg- og ledelseskongres	19
Andelsdag	19
Arbejds miljø	19
Karrieredag	20

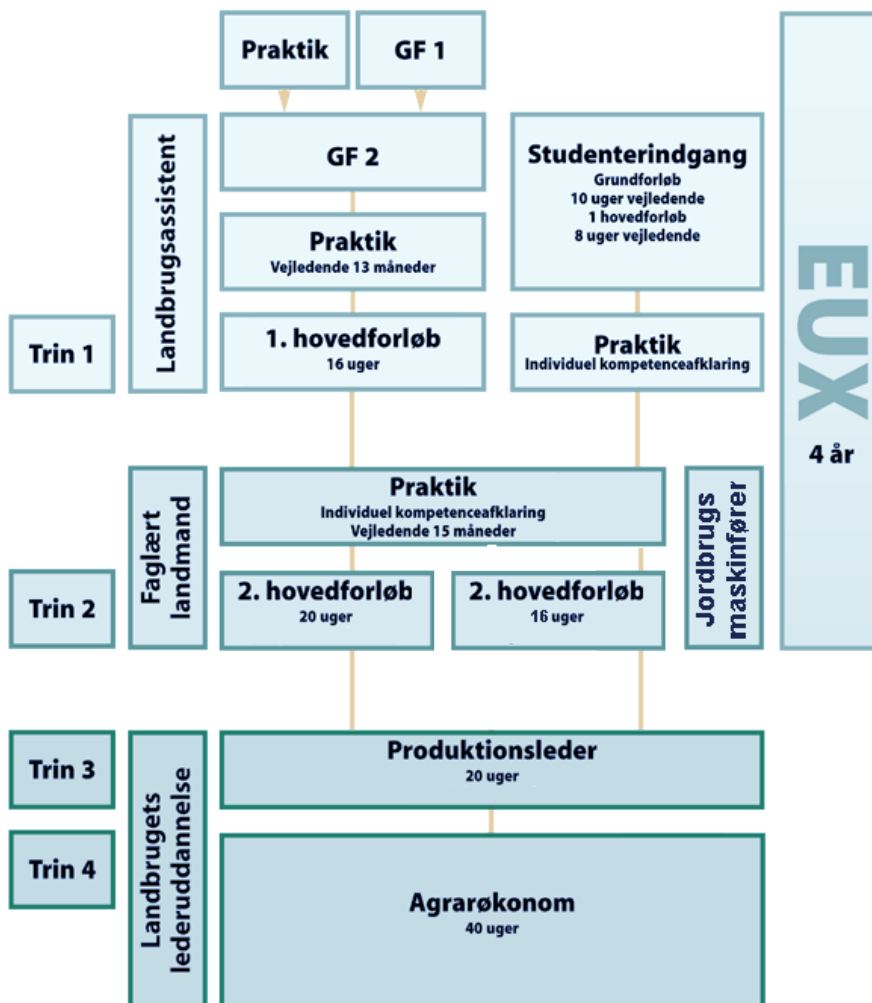
Studietur Sverige-Nordjylland	21
Kompetencemål for Produktionsleder	22
Oversigt over 7-trinsskalaen	22
Bilag 1 Fagoversigt Produktionsleder.....	23

Specialet Produktionsleder, Hovedforløbet Landbrugsuddannelsen, version 3.0

Praktiske oplysninger

Efter bestået eksamen som Faglært Landmand kan du optages på specialet Produktionsleder, som er et 20 ugers overbygningsforløb rettet mod praktisk ledelse på landbrugsbedriften. Se oversigten på Figur 1 nedenfor samt Kompetencemål for Produktionsleder sidst i dette hæfte.

Figur 1: Oversigt over landbrugsuddannelsen. Grindsted Landbrugsskole tilbyder alle forløbene bortset fra Jordbrugsmaskinfører

Pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag.

Undervisningen på hovedforløbet har til hensigt at styrke og udvikle din praktiske og teoretiske viden, som du har med dig fra dine tidligere skoleophold og ikke mindst din praktiktid. Derfor sætter vi barren højt på det faglige niveau, så der skal arbejdes hårdt fra første færd.

Vi organiserer undervisningen på følgende måder:

- **Lærerstyret klasseundervisning**, hvor den fælles gennemgang af stof, diskussion og refleksion kræver dit nærvær og aktive medvirken.

- **Lærerstyret undervisning** på specialehold, tilpasset de repræsenterede produktionsgrene (kvæg, svin, mink, planter). Her er der god tid til fordybelse i fagstoffet samt hurtig hjælp til opgaveløsninger m.v.
- **Studietimer uden lærerstyring**. Her arbejder I sammen i tværfaglige studiegrupper, da vi har erfaring for at landbrugets produktionsgrene har megen gavn af at lære af hinanden. Når man gerne vil have ledelsen (beslutningskompetencen), skal man også tage ansvaret. Det selvstændige arbejde i studiegrupperne er en måde at træne din egen evne til at tage ansvar, såvel for egen læring som for fællesskabet.

Vi bruger forskellige slags lærebogsmateriale, dels almindelige bøger og tidsskrifter, dels digitale platforme med relevant viden. Vi eksperimenterer med brug af videomateriale, både som læreroplæg og som elevafleveringer.

I nogle af fagene bruger vi landbrugskonsulenter fra SAGRO som undervisere. Det styrker sammenhængen mellem undervisning og praktisk landbrugsledelse.

Differentiering af undervisningen

Desuden tilpasser vi undervisningsmetoderne til din personlige og faglige udvikling. Vi differentierer undervisningen på flere forskellige måder:

Opgavedifferentiering, hvor nogle opgaver har forskellige niveauer, så du kan træne de færdigheder, du har brug for.

Arbejdsdifferentiering veksler mellem individuelt og gruppearbejde, og vi varierer opgaveformer, så der både er træningsopgaver til paratviden samt udfordrende opgaver til ny viden og fordybelse. Som kommende leder i landbruget skal du kunne håndtere forskellige typer medarbejdere, og derfor skal du også udfordre dine egne læringsmæssige præferencer. Derfor arbejder vi på mange forskellige måder, så alle får mulighed for at styrke såvel sine stærke som svage sider.

Studietimerne er vigtige for dine muligheder for at fordybe dig i stoffet. Her læser du pensum, eller du løser opgaver. I studietimerne er du sammen med din studiegruppe, som du arbejder sammen med omkring erhvervelse af de kompetencer, uddannelsen skal bibringe dig.

Der vil være en del opgaveløsning og udarbejdelse af større skriftlige rapporter, som du skal kunne forsvare ved fremlæggelser og andre samtaler

Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr

Lærekollegiet består af omkring 12-14 lærere, hvoraf vi er fem, der underviser på Produktionsleder. Derudover kommer der gæstelærere fra forskellige organisationer til temadage o.l. Vi er en bred blanding af agronomer, teknologer og agrarøkonomer og dækker et stort spektrum af landbrugsfag. Pædagogisk har de fleste Pædagogisk Grundforløb, og nogle er i gang med Pædagogisk diplom. Lærerne deltager jævnligt i efteruddannelseskurser af faglig og pædagogisk art.

Alle klasselokaler har det mest almindelige udstyr i form af projektor og tavler.

Kreativ og innovationsøvelser kan vi foretage i skolens LEGO-lab, hvor der er flere forskellige muligheder.

Praktiske undervisningsredskaber

En meget stor del af undervisningen foregår i klassen, hvor du altid vil have brug for PC, bøger, skriveredskaber m.v. Du skal sørge for at have din egen pc med, og vi bruger flere online programmer som hjælp til at hente viden og beregne resultater. For eksempel Mark-online, Info-svin m.fl. En stor del af fagene afsluttes på avanceret niveau, derfor er der fokus

på, at din basisviden er på plads og at du kan bruge denne viden til at løse problemer og træffe fornuftige beslutninger ude i praksis.

Kriterier for vurdering af dine kompetencer og forudsætninger

Forud for udarbejdelse af din personlige uddannelsesplan foretages følgende vurdering.

Vurdering af dine reelle kompetencer – det du kan

Formelle kompetencer defineret som det, du har papir på.

Ikke-formelle kompetencer defineret som det, du kan dokumentere, for eksempel i forbindelse med arbejdspladserfaring og kurser uden bevis.

Uformelle kompetencer defineret som det, du har tilegnet sig andre steder, f.eks. fra medier, litteratur og foreningsliv.

Denne vurdering har primært sigte på godskrivning og eventuel afkortelse af uddannelsen.

Vurdering af dine forudsætninger for at gennemføre uddannelsen

Herunder om uddannelsen stiller for store boglige krav til dig, om du er flytbar i forbindelse med skoleskift, og om sprog, regnekundskaber eller almene skolekundskaber er gode nok.

Denne vurdering har primært sigte på at afklare, om uddannelsen er den rigtige for dig.

Vurdering af behov for tiltag, der skal sikre din mulighed for at gennemføre PL

Herunder specialpædagogisk støtte, længere uddannelsestid, tilvalg af faglig/almene karakter og brug af øvrige støttemuligheder.

Denne vurdering har primært sigte på at afklare, om du har behov for supplerende kvalificering for at kunne gennemføre uddannelsen.

Undervisningen på Produktionsleder

Undervisningen på Produktionsleder foregår for de fleste timers vedkommende i klasselokalerne, dog er der nogle praktiske øvelser i blandt andet Ledelse, som foregår forskellige steder på skolen samt ude på landbrugsbedrifterne. Desuden har vi rigtigt mange ekskursioner ud til forskellige landbrugsvirksomheder, hvor vi laver opgaver i forhold til udvalgte problemstillinger.

Forløbets fag og læringselementer fremgår af figuren herunder.

Figur 2 Oversigt over fag og læringselementer i Landbrugsuddannelsens hovedforløb, speciale Produktionsleder.

Innovation og etablering af selvstændig virksomhed

Produktionslederforløbet er primært rettet mod ansættelse som mellemlider i en landbrugsvirksomhed, men sigtet for skolen og måske også for dig er på sigt at etablere sig i større eller mindre grad. En produktionsleder indgår også i kraft af sin ledelsesfunktion som iværksætter på arbejdspladsen, derfor er en stor del af undervisningen rettet mod det at tage initiativer og organisere arbejdet, forbedre produktionsforhold m.m.

Vi kører flere mindre projekter, der har karakter af innovation og iværksætteri, så du har mulighed for at udvikle dine kompetencer på mange måder i teori og i praksis.

Desuden er fagene på produktionsleder grundfag for enhver selvstændig virksomhed, hvorved produktionslederen efter bestået eksamen står med mange redskaber for etablering af selvstændig virksomhed. Det store forløb omkring forretningsplanen er dog forlagt til Specialet Agrarøkonom.

Bedømmelsesplan

Løbende bedømmelse

Der er ikke standpunktskarakterer på Produktionsleder, og derfor er den løbende evaluering meget vigtig. Der vil være mundtlig feedback på opgaver og aktivitet i undervisningen, og der vil være mundtlig/skriftlig feedback på afleverede opgaver. Afleveringsopgaverne skal alle godkendes af din lærer, for at du kan indstilles til eksamen.

Cirka midtvejs i forløbet afholder vi udviklingsamtaler, som evaluerer din indsats i undervisningen og vi drøfter dine tiltag for at komme videre og blive endnu dygtigere.

Afsluttende bedømmelse

Hele forløbet afsluttes med eksamensprojekt og mundtlig eksamen, se afsnit Eksamensregler.

Tabel 1: Fag og læringselementer på Produktionsleder 2017

Fag-navn	Faget bidrager med kompetencemål nr.	Præstationsstandard	Vejledende tid ¹	Evaluering/standpunkt
Bundne, uddannelsesspecifikke fag:				
Produktionsstyring	1	Avanceret	10 uger	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen.
Produktionsøkonomi	2	Rutineret	4 uger	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen.
Praktisk personaleledelse	3	Rutineret	6 uger	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen.
Projekter				
Startprojekt	1 + 2	Begynder	5 dage	Mundtlig og skriftlig evaluering, 7-trinsskala
Præsentationsprojekt	1 + 2 + 3	Rutineret	8 dage	Mundtlig og skriftlig evaluering, 7-trinsskala
Ledelsesprojekt	3	Rutineret	3 dage	Mundtlig og skriftlig evaluering, 7-trinsskala
Temadage m.v.				

¹ Tiden til projekter og temadage uddrages af de tre bundne uddannelsesspecifikke fag efter, hvor de bedst hører til.

Kvæg- og ledelseskongres	2 + 3	Uden niveau	1 dag	Mundtlig evaluering
Andelsdag	2	Uden niveau	1 dag	Mundtlig evaluering
Arbejds miljø	3	Uden niveau	1 dag	Mundtlig evaluering
Karrieredag	3	Uden niveau	1 dag	Mundtlig evaluering
Studietur	1 + 3	Uden niveau	3 dage	Mundtlig evaluering
Akademifag				
Ledelse i praksis	3	Rutineret	10 timer	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen.

Eksamensregler

Herunder kan du læse om de forskellige fag, som skolen holder eksamen i. Beskrivelsen er delt op i fire afsnit:

1. Væsentlige mål.
Eksamen vil altid være en stikprøve, derfor udvælger vi de væsentlige mål, som vi eksaminerer i forhold til.
2. Eksaminationsgrundlag.
Skal du udarbejde en rapport, skal du trække spørgsmål osv.?
3. Bedømmelsesgrundlag.
Hvilke præstationer bedømmes?
4. Bedømmeskriterier.
Hvilke præstationer/kompetencer vægter vi ved bedømmelsen af din præstation?

Beskrivelser af eksamen i fag på Produktionsleder

Som produktionsleder skal du bestå tre fag:

- Produktionsstyring
- Produktionsøkonomi
- Praktisk personaleledelse

Dette sker ved en projekteksamen, hvor du udfører en analyse og en vurdering af en landbrugsbedrift valgt af skolen. Arbejdet munder ud i en rapport, som du så forsvaret ved en mundtlig eksamen.

Fagene skal bestås individuelt med minimumskaraktoren 02.

Tabel 2. Skematisk oversigt over de fire grundelementer ved eksamen til Produktionsleder

Eksamensfag	Afsluttende prøve for produktionsleder
Væsentlige mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du kan tilrettelægge og gennemføre en landbrugsproduktion på baggrund af biologisk, produktionsteknisk og økonomisk indsigt. 2. Du kan analysere og vurdere en landbrugsproduktion og på baggrund heraf gennemføre ændringer i den daglige produktion. 3. Du kan tage ansvar for at lede, udvikle og motivere personale på et landbrug og oplære unge i landbrugsuddannelsen.
Eksaminationsgrundlag	Skriftligt eksamensprojekt udarbejdes over to uger.
Bedømmelsesgrundlag	Der afholdes mundtlig eksamen, hvor du forsvaret det skriftlige projekt. Den skriftlige samt den mundtlige præstation vægtes lige ved bedømmelsen.

Bedømmelseskriterier	<ul style="list-style-type: none"> • Der lægges ved bedømmelsen vægt på, at du kan forstå og beskrive såvel nuværende forhold som konsekvensen af de foreslåede ændringer. • Der lægges vægt på, at du viser forståelse for værdien af planlægning af arbejde og ledelse af personalet! • Der lægges vægt på, at du demonstrer økonomisk forståelse, forstår produktions betydning for budgettet, og forstår, hvordan de foreslåede ændringer påvirker budgettet
----------------------	---

Råd og vejledning

Du får udleveret en vejledning til projektarbejdet inden projekteksamen påbegyndes.

Du kan se på ugeskemaet, hvornår du kan få vejledning af de forskellige lærere.

It og hvis det går galt

Det er DIT ansvar, at dit arbejde ikke pludselig forsvinder. Sørg for at gemme løbende på harddisken samt på et USB-stik eller på internettet eller lignende. Send f.eks. en e-mail til dig selv med opgaven vedhæftet. Gør det ofte!

Skulle du få problemer: Kontakt lærer eller It-kontoret.

Print af opgaven

Husk, at der kan være kø ved printeren. Så vær i god tid! Der skal afleveres 2 eksemplarer - og du skal selv have et eksemplar (kan udskrives senere).

Specielt for mundtlig eksamen

Ved den mundtlige eksamen deltager din specialelærer og en ledelses-/økonomilærer samt en censor. Der er afsat 60 min pr elev.

Du begynder med fremlæggelse (husk PowerPoint) (ca. 10 minutter), hvor du opsummerer hovedresultaterne i din projektrapport.

Du får én samlet karakter for din mundtlige og skriftlige præstation for hvert af fagområderne Produktionsstyring, Økonomi og Praktisk personaleledelse.

For generelle bestemmelser henvises til skolens eksamensreglement

<http://www.grindstedlandbrugsskole.dk/skolen/kvalitetsvurdering/eksamensregler.html>

Her væsentlige uddrag fra reglerne:

For sent fremmøde:

Møder du senere end det fastsatte starttidspunkt, vil skolen vurdere, om du skal have lov til at deltage i /eksamen.

Sygdom:

Hvis du bliver syg i eksamensperioden eller på dagen for den mundtlige eksamen, skal du straks ringe til skolen på 7532 0722. Du skal sørge for at få en lægeerklæring for, at du kan komme op til sygeeksamen.

Udeblivelse:

Udebliver du fra eksamen uden at give skolen besked og uden lovlig grund, har du mistet retten til at gå til reeksamen og skal gå opholdet om.

Klage over eksamen:

Du kan senest 2 uger efter modtagelsen af eksamenskarakteren klage til skolens ledelse.

Hvis du har brug for det, vil skolen være dig behjælpelig med udformningen af din klage. Hvis du vil klage, skal du være opmærksom på, at din klage skal være præcis og begrundet ud fra en eller flere af følgende punkter: Eksaminationsgrundlaget, Eksamensforløbet og Bedømmelsen.

Censors funktion:

Det er hovedsagligt dine lærere, der stiller spørgsmål under eksaminationen, men censor kan også stille spørgsmål. Censor sikrer, at du bliver behandlet retfærdigt.

Karaktergivning:

Din lærer meddeler dig dine karakterer under overværelse af censor i eksamenslokalet straks efter afsluttet eksamination. Dine læreres og censors diskussioner angående dine resultater refereres ikke.

Reeksamen:

Du kan i fag, hvor du ikke har opnået mindst 02, gå til reeksamen efter de gældende regler. Det betyder, at du skal forbedre dit projekt i det/de pågældende fag. Og det er kun i det/de fag, du går til reeksamen.

Dato og tidspunkt for reeksamen findes i samarbejde med inspektør Per Fink, og du skal selv henvende dig herom.

Består du ikke her, betyder det, at kurset skal tages om.

Eksamen i Akademifaget Ledelse i praksis

Vi har valgt at styrke din ledelseskompetence gennem akademiuddannelsens fag, Ledelse i praksis, da vi har erfaring for, at forløbet styrker dine kompetencer indenfor ledelse.

Akademifaget er et selvstændigt tillæg til forløbet Produktionsleder på Grindsted Landbrugsskole. Det skal dog ikke bestås for at bestå Produktionsleder.

Her går du til eksamen i henhold til bestemmelserne for Akademiuddannelse i ledelse.

Eksamensfag	Ledelse i praksis
Væsentlige mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du kan håndtere udviklingsorienterede situationer inden for ledelsesområdet (operationelle og taktiske ledelsesniveau) 2. Du kan deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang i relation til ledelse 3. Du kan i en struktureret sammenhæng kunne udvikle egen ledelses praksis
Eksaminationsgrundlag	Erhvervs-case på selvvalgt problemstilling. Forsvares ved mundtlig eksamen, 30 min.
Bedømmelsesgrundlag	Erhvervs-casen + mundtlig eksamination vægter lige. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.
Bedømmelseskriterier	Der lægges vægt på, <ul style="list-style-type: none"> • at du kan udvælge relevant ledelsesteori til din analyse, samt • at du udviser forståelse for, hvordan denne kan bruges til at forstå og eventuelt løse den praktiske problemstilling

Læringsaktivitet Produktionsleder

Dette kapitel gennemgår de enkelte læringselementer på Produktionsleder. En kort introduktion til faget, specielle forhold, og hvad vi lægger vægt på i undervisningen.

1. Fagets type og niveau
2. Vejledende varighed
3. Mål for undervisningen
4. Evaluering, bedømmelse
5. Vejledende lektionsplan

Lektionsplanerne er ofte de senest anvendte eller en grundlæggende skitse, idet en lektionsplan altid tilpasses elevernes forudsætninger og interesser samt aktuelle forhold. De aktuelle lektionsplaner formidler vi ajourførte til jer via den fælles undervisningsplatform.

Tabel 3: Oversigt over kravene til de nævnte præstationsstandarder

Niveau	Beskrivelse
Begynder	Du kan planlægge og gennemføre en arbejdsopgave eller løse et problem i en kendt, rutinemæssig situation, enten alene eller sammen med andre. Vi lægger vægt på, at du kan sætte dig ind i den grundlæggende viden og færdigheder, så du har et grundlag at lære og udvikle dig på. Desuden skal du selvstændigt kunne arbejde på at løse opgaver.
Rutineret	Du kan løse en arbejdsopgave i en kendt situation eller løse en mere kompliceret, ukendt opgave under vejledning. Vi lægger vægt på, at du selvstændigt kan sætte dig ind i lidt mere komplicerede problemstillinger og er i stand til at kommunikere med andre om løsningen. Desuden skal du vise fleksibilitet og omstillingsevne.
Avanceret	Du kan vurdere et problem, og du kan selv planlægge og løse en opgave eller en aktivitet, også selvom du ikke har rutine i opgaven. Du kan arbejde alene og sammen med andre efter behov. Vi lægger vægt på, at du viser ansvar og initiativ, samt at du selv kan formulere og løse faglige og sociale opgaver. Desuden skal du vise kvalitetssans og kreativitet.
Ekspert	Du kan løse komplekse arbejdsopgaver og argumentere for valgte løsninger på problemer. Vi lægger vægt på, at du kan kombinere din viden og færdigheder i nye sammenhænge, at du viser overblik, og at du kan deltage i innovative processer. Desuden skal du kunne vurdere og begrunde behovet for forbedringer og du skal kunne kommunikere med andre om den faglige baggrund for løsninger ol.

Fag nr. 16714 Produktionsstyring

Beskrivelse:

Produktionsstyring er opdelt i to afdelinger: en med emner, der er fælles for alle, og en med de specielle emner til hver produktionsgren. Her kan du så vælge, hvilken produktionsgren, du skal følge.

Fagtype	Uddannelsesspecifikke fag, bundet
Niveau	Avanceret
Vejledende varighed	10 uger
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produktionslederen kan tilrettelægge og gennemføre produktionen på baggrund af biologisk, produktionsteknisk, lovgivningsmæssig og produktionsøkonomisk indsigt. 2. Produktionslederen kan planlægge arbejdet og fastlægge mål for produktionen. 3. Produktionslederen kan analysere og vurdere produktionen og på baggrund heraf gennemføre ændringer i den daglige produktion. 4. Produktionslederen kan planlægge og styre arbejdstiden og behovet for medarbejdere. 5. Produktionslederen kan håndtere logistik og planlægge ud fra det.
Bedømmelse	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen
Skitse af undervisningsplan	

Fælles plantedel

Lektioner	Emne	Kommentarer
4	Økonomi	Din bundlinje mark - Din bundlinje mark regneark (mark-online) Interne priser på grovfoder og foderkorn Aktuelle priser på korn og gødning, KornBasen, Agromarket Værdi af husdyrgødning
		Fortsættes...

10	Lovgivning	<p>Lovgivning om efterafgrøder (alternativer, mellemafgrøder)</p> <p>Grundbetaling, direkte arealstøtte</p> <p>De grønne krav</p> <p>Unge landmandsstøtte</p> <p>Målrettet efterafgrøder</p> <p>Jordbearbejdning efter høst</p> <p>Miljøgodkendelse, planteemner eksempel</p> <p>Arbejdspladsbrugsanvisninger pesticider – lovlige og eller brugbare, middeldatabasen</p> <p>Gylleforsuring, kort orientering</p> <p>IPM-klar</p> <p>Alternative støtte muligheder</p> <p>Krydsoverensstemmelse</p>
4	Afgrødevalg og sædskifter	Herunder Majs til biogas – fordele og ulemper, økonomi (evt. roer)
12	Mål og handlingsplaner	<p>Målbare mål; smart mål</p> <p>Handlingsplaner</p> <p>SWOT</p>
6	Beskrivelse, analyse og vurdering	<p>Hvilke informationer kan du hente fra markstyringspapirerne til ejendomsbeskrivelsen</p> <p>Flowdiagram ejendom – input og output</p> <p>Rationalisering af markplanen/arrondering</p> <p>Vandingstilladelse og vandingskapacitet, N-kvote</p> <p>Strategier i marken</p>
6	Benchmarking	<p>Udbyttmålinger – hvilke metoder, fordele og ulemper</p> <p>Benchmarking farmtal online / budgetkalkulerne</p> <p>Sorts Info – bruges gamle eller ny sorter</p> <p>Udnyttelse af N</p>

8	Handel	Hvordan får jeg en god pris for mine varer - Hvordan indkøber jeg billigt Nabohandel - aftale om handel med på Ir.dk. Køb på KornBasen
---	--------	---

Fordeling på specialerne

Produktionsgren Svin		
4	Winpig og andre IT systemer	
10	Businessstjek, Prognoser m.m.	
4	Branchekode, holddrift, etablering og flow	
4	Mål og handlingsplaner	
4	SOP - standard operating procedure	
4	Strategier	
4	SWOT-analyse	
6	Polteproduktion	
4	Bedriftplan m.m.	
Produktionsgren Kvæg		
4	Dækningsbidrag, race-økonomi	
10	DMS: prognose, foderbudget, produktionsbudget	
4	Businessstjek	
4	Besætningsstrategier	
6	Simherd	
4	Mål og handlingsplaner	
4	SOP - standard operating procedure	
4	Strategier	
4	SWOT-analyse	
Produktionsgren Mink		
4	Branchekode for godt farmmanagement	
12	Businessstjek, Prognoser m.m.	
4	Arbejdstidsforbrug	
4	Mål og handlingsplaner	
4	SOP - standard operating procedure	
4	Strategier	
4	SWOT-analyse	
4	Avlsstrategier	
4	Bedriftplan m.m.	
Plantеспеciale		
Lektioner	Emne	Kommentarer

6	ØKONOMI	<ul style="list-style-type: none"> • Din bundlinje mark - Din bundlinje mark regneark? (mark-online) • Interne priser på grovfoder og foderkorn • Aktuelle priser på korn og gødning, KornBasen • Værdi af husdyrgødning
6	LOVGIVNING	<ul style="list-style-type: none"> • Lovgivning om efterafgrøder (alternativer, fra chikane til ressource, mellemafgrøder) • Jordbearbejdning efter høst • Miljøgodkendelse, planteemner eksempel • Arbejdspladsbrugsanvisninger pesticider – lovlige og eller brugbare, middeldatabasen • Gylleforsuring, kort orientering • IPM-klar • Krydsoverensstemmelse
4	AFGRØDEVALG og SÆDSKIFTER	<ul style="list-style-type: none"> • Herunder Majs til biogas – fordele og ulemper, økonomi (evt roer?)
6	MÅL OG HANDLINGSPLANER	<ul style="list-style-type: none"> • Målbare mål; smart mål • Handlingsplaner • Swot
6	BESKRIVELSE, ANALYSE OG VURDERING	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke informationer kan du hente fra markstyringspapirerne til ejendomsbeskrivelsen • Flowdiagram ejendom – input og output • Arealinfo • Rationalisering af markplanen/arrondering • Vandingstilladelse og vandingskapacitet, N-kvote • Strategier i marken
6	BENCHMARKING	<ul style="list-style-type: none"> • Udbyttmålinger – hvilke metoder, fordele og ulemper • Benchmarking farmtal online / budgetkalkulerne • SortInfo – bruges gamle eller ny sorter • Udnyttelse af N
4	HANDEL	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan får jeg en god pris for mine varer - Hvordan indkøber jeg billigt • Nabohandel - aftale om handel med...på lr. Køb på KornBasen
4	Natur	<ul style="list-style-type: none"> • Arealinfo • Naturværdi (HVN) • Udnyttelse af værdierne

Fag nr. 16715 Praktisk personaleledelse

Beskrivelse:

Praktisk personaleledelse er et helt nyt fag for dig, som er Faglært Landmand. Det udspringer af det psykologiske fagområde, så du introduceres for en helt ny måde at tænke på.

Vi gennemgår et udvalg af forskellige teoretiske modeller, som kan bruges til at forstå og måske løse en ledelsesmæssig problemstilling, og du træner nogle kommunikationsteknikker, som vil være nyttige for dig ude i din kommende praksis som produktionsleder på en landbrugsbedrift.

Fagtype	Uddannelsesspecifikke fag, bundet
Fagansvarlig	SAGRO
Niveau	Rutineret
Vejledende varighed	6 uger
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produktionslederen kan tage ansvar for at lede, udvikle og motivere ansatte samt oplære unge under landbrugsuddannelse. 2. Produktionslederen kan tilrettelægge det daglige arbejde. 3. Produktionslederen kan kommunikere med personalet og den øvrige organisation. 4. Produktionslederen kan varetage den daglige personaleadministration indenfor virksomhedens og lovgivningens rammer. 5. Produktionslederen kan udvikle personlige kompetencer i forhold til ledelsesmæssige krav.
Bedømmelse	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen

Seneste undervisningsplan

Uge	Lekt.		Lekt.	
5	2	Opvarmning: Hvad laver en leder? Samt Adizes' lederroller - med afsæt i iværksættertesten fra HF2	2	Projekt
6	4	Arbejde med Adizes og Lewins lederformer	4	McGregors XY-syn + De fire temperamenter
7	6	Ledelse og relationer. Kommunikationsmodellen, det fælles tredje	4	Maslows behovspyramide Herzbergs motivationsmodel
8	6	Kommunikation - hvem er du, og hvordan ser jeg dig? JOHARIS vindue og feedback.	4	Magten og pligten til at tage magten.
9	2	Toppen af isbjerget - men hvad er der under overfladen? Kommunikation og kultur	2	MBTI-personlighedstype LSJ
10	6	Kommunikationsværktøjer, anerkendende kommunikation, AI	2	MBTI-personlighedstype LSJ
			2	Medarbejdertilpasset ledelse (SL2). Medarbejderens udviklingstrin og ledelsesstil

11	2	Ledelsesmæssig coaching	2	Anvendt SL2
12	6	Coaching, træning	4	Anvendt SL2
Arbejdsmiljø event tirsdag den 21. marts fra kl. 8.00- 14.30. Timerne tages af studietimepuljen				
13	4	Assertionsteorien	4	Lederens adfærd, indkøring af ny medarbejder/elev
14	2	Teamsamarbejde, arbejdsgruppens udvikling, Tucksons fasemodel	2	Lederens adfærd, indkøring af ny medarbejder/elev
16	4	Konflikter, konfliktløsning	4	Kultur, værdier og visioner
17	6	Forberedelse til Naturfagsmaraton	4	Naturfagsmaraton
Naturfagsmaraton 25/4				
18	6	Ledelsesopgave, start 1. maj	4	Tannenbaum & Schmidt Situationsbestemt ledelse - overblikket
19	4	Ledelsesopgave	4	Lovgivning og overenskomster m.m.
20	6	7 gode vaner	4	Mødetidsplanlægning og -ledelse
21	4	7 gode vaner	2	Repetition
22	2	Repetition		
23	2	Ledelse i praksis	2	Ledelse i praksis
24 25	Eksamensopgave			
26	Mundtlig eksamen og afslutning			

Fag nr. 16713 Produktionsøkonomi

Beskrivelse:

I produktionsøkonomi arbejder vi med produktionsgrenenes økonomi og deres betydning for hele virksomhedens økonomi.

Vi gør meget ud af produktionsbudget og balancebudget, samt investeringers betydning for økonomien. Desuden arbejder vi meget med analyse af regnskaber og budgetter.

Fagtype	Uddannelsesspecifikke fag, bundet
Fagansvarlig	SAGRO+KKJ
Niveau	Rutineret
Vejledende varighed	4 uger
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produktionslederen kan varetage den daglige håndtering af datamateriale 2. Produktionslederen kan skabe sig overblik over produktionsgrenens økonomi og dens betydning for landbrugsvirksomhedens samlede økonomi 3. Produktionslederen kan analysere driftsgrenens regnskab, opstille forudsætninger og mål for budgetter samt har kendskab til Budgetopfølgning
Bedømmelse	Mundtlig evaluering, 7-trinsskala, Eksamen
Fortsættes...	

Seneste undervisningsplan, KKJ		
Antal lektioner	Emner, indhold	Kommentarer, opgaver ol.
20	Budget	Vi skal arbejdet i Ø90
10	Investeringsberegninger	Regneark (Excel)
4	Ekstern-/internt regnskab	Vi skal se på forskellige landmænds regnskab
8	Budget- og regnskabsanalyse	Regneark (Excel)
4	Finansiering	Regneark (Excel)
4	Håndtering af datamateriale	Ø90, Regneark (Excel)
4	Opsamling	Projektejendom, går i den i flere forskellige fag.
Seneste undervisningsplan, SAGRO (84 timer)		
Antal lektioner	Emner, indhold	Kommentarer, opgaver ol.
20	Budget	Vi bruger Ø90
10	Investeringsberegninger	Regneark
4	Ekstern-/internt regnskab	
8	Budget- og regnskabsanalyse	Regneark
4	Finansiering	Regneark
4	Håndtering af datamateriale	
4	Opsamling	

Startprojekt

Beskrivelse:

Startprojektet giver dig en forsmag på hvad du kommer til at møde på produktionslederkurset. Du genopfrisker og træner viden og redskaber fra hovedforløb 2, og du træner at skrive større opgaver.

Fagtype	Projekter
Niveau	Begynder
Vejledende varighed	1 uge
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. At give dig inspiration til arbejdet de næste uger. 2. At du forstår, hvad eksamensopgaven går ud på. 3. Du øver dig på at skrive en opgave. 4. Du får indsigt i processen med at analysere en ejendom. 5. Du lærer at forholde dig til de resultater, du når frem til. Kommentere på dem og undersøge dem.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Præsentationsprojekt

Beskrivelse:

Præsentationsprojektet ligner eksamensprojektet til forveksling. Det er altså en træningsopgave, hvor du dels træner mod uddannelsens mål, dels træner du de tekniske ting som at skrive rapport og formidle stof. Endvidere får du indsigt i, hvordan den mundtlige eksamen kan forløbe, i det scenarie vi kalder Varm stol.

I arbejder dels i undervisningstimer, hvor læreren fungerer som vejleder, dels på studiedage, hvor du selv skal lære at disponere din tid, så du når det hele.

Fagtype	Projekter
Niveau	Rutineret
Vejledende varighed	2 uger
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du kan tilrettelægge produktionen på baggrund af biologisk, produktionsteknisk, lovgivningsmæssig og produktionsøkonomisk indsigt 2. Du kan analysere og vurdere en landbrugsproduktion og på baggrund heraf foreslå velbegrundede ændringer i den daglige produktion 3. Du formidler, hvordan du vil tage ansvar for at lede, udvikle og motivere personale på et landbrug og oplære unge i landbrugsuddannelsen. 4. Du arbejder ud fra ejendommens vision og målsætninger.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering, karakter efter 7-trinsskalaen

Ledelsesprojekt

Beskrivelse:

Ledelsesprojektet udarbejdes dels i udvalgte ledelsestimer, dels i de tilknyttede studietimer. Du udvælger selv en ledelsesmæssig problemstilling, som er relevant for dig. Oftest vælges emner i relation til dig selv som leder og de muligheder/udfordringer du måtte have i den sammenhæng.

Fagtype	Projekter
Niveau	Rutineret
Vejledende varighed	3 dage
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du får mulighed for fordybelse i et emne inden for ledelse, som interesserer dig. 2. Du forstår, hvordan værktøjerne i ledelsesundervisningen kan bruges i en praktisk sammenhæng. 3. Du træner det at skrive opgave.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Kvæg- og ledelseskongres

Beskrivelse:

Alle kvægfolk ser frem til årets Kvægekongres afholdt af SEGES Kvæg m.fl. Imidlertid er der mange, rigtig gode indlæg om ledelse, derfor tager hele produktionslederholdet afsted om tirsdagen.

Oplæggene er vist i et stort katalog, hvor man så tilmelder sig de oplæg, man finder interessante.

Fagtype	Temadag
Niveau	Uden niveau
Vejledende varighed	1 uge
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du kan tilrettelægge og gennemføre en landbrugsproduktion på baggrund af biologisk, produktionsteknisk og økonomisk indsigt. 2. Du kan analysere og vurdere en landbrugsproduktion og på baggrund heraf gennemføre ændringer i den daglige produktion. 3. Du kan tage ansvar for at lede, udvikle og motivere personale på et landbrug og oplære unge i landbrugsuddannelsen.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Andelsdag

Beskrivelse:

Andelsdagen holdes for alle landets produktionslederelever på Axelborg i København. Der vil være indlæg fra forskellige folk med fingeren på pulsen i de politiske og økonomiske arenaer, som Landbrug og Fødevarer opererer på.

Fagtype	Temadag
Niveau	Uden niveau
Vejledende varighed	1 uge
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du får kendskab til de ydre forhold, som dansk landbrug påvirkes af, og som vi kan være med til at påvirke, dels gennem det politiske system, dels gennem landbrugets egne organisationer. 2. Du får andres synspunkter på de landbrugspolitiske dagsordener.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Arbejds miljø

Beskrivelse:

Årets arbejdsmiljø event med forskellige oplæg. Bland andet kommer vindere af Landbrugets Arbejdsmiljøpris fra 2015 og fortæller om arbejdsmiljøledelse.

Fagtype	Temadag
Niveau	Uden niveau
Vejledende varighed	1 dag
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 3. Du lærer at tænke i arbejdsmiljø, når du tilrettelægger det daglige arbejde. 4. Du bliver inspireret til at tænke over tiltag for at skabe en rigtig god arbejdsplads.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Karrieredag

Beskrivelse:

Vi har erfaret, at mange unge nyuddannede landmænd fortryder, at de ikke fik nok erfaring i løbet af deres uddannelse og dermed ikke har nok på CV'et, når de skal ud og etablere sig. Banker og kreditgivere ser i dag meget på, hvad de unge har af erfaring med ledelse, da de vil være sikre på, at de låner penge ud til folk, der er gode ledere og kan skabe vækst. Også landmænd med store bedrifter har brug for dygtige driftsledere, der har styr på at lede både en produktion og ansatte.

Vi vil med denne temadag gerne sætte fokus på, hvordan de unge kan få styr på deres karriere, så de får de bedste kort på hånden, når de vil etablere sig eller have de spændende og udfordrende driftslederstillinger.

Fagtype	Temadag
Niveau	Uden niveau
Vejledende varighed	1 dag
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sætte fokus på, hvordan du kan få styr på din karriere, så du får de bedste kort på hånden, når du vil etablere dig eller have de spændende og udfordrende driftslederstillinger.
Bedømmelse	Mundtlig og skriftlig evaluering

Studietur Sverige-Nordjylland

Beskrivelse:

Hvad gør de bedste?

Med dette spørgsmål rejser vi til området omkring Limfjorden og besøger forskellige landbrugsbedrifter, hvor især ledelsen er i højsædet. Det vil være en bred vifte af virksomheder, som forhåbentligt kan inspirere dig til at træffe gode valg i fremtiden.

Fagtype	Ekskursion
Niveau	Uden niveau
Vejledende varighed	3 dage
Mål	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du får indsigt i forskellige måder at tænke landbrug og ledelse på 2. Du har mulighed for at blive inspireret af andre dygtige landmænd. 3. Du og dine kammerater får en god afslutning på et fantastisk skoleophold inden det går løs med eksamen
Bedømmelse	Mundtlig evaluering

Kompetencemål for Produktionsleder

1. Produktionslederen kan tilrettelægge og gennemføre en landbrugsproduktion på baggrund af biologisk, produktionsteknisk og økonomisk indsigt.
2. Produktionslederen kan analysere og vurdere en landbrugsproduktion og på baggrund heraf gennemføre ændringer i den daglige produktion.
3. Produktionslederen kan tage ansvar for at lede, udvikle og motivere personale på et landbrug og oplære unge i landbrugsuddannelsen.

Oversigt over 7-trinsskalaen

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse	ECTS
12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler	A
10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler	B
7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler	C
4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler	D
02	Den tilstrækkelige præstation	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål	E
00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål	Fx
-3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation	F

Se i øvrigt mere på [Undervisningsministeriets hjemmeside](#)

Bilag 1 Fagoversigt Produktionsleder

Produktionsledere						Ny ordning		
Fagnr.	Fagtype	Fag	Antal uger		Niveau	Stanpunkt	Eksamen	Tilbydes
15543	UM	Afsluttende prøve			Uden			Ja
14637	UM	Kompmål: Landbrugets lederudd. Trin 3	0	0	Uden			Nej
16713	UM	Produktionsøkonomi	4	100	Rutineret	7-trin	7-trin	Ja
16714	UM	Produktionsstyring	10	250	Avanceret	7-trin	7-trin	Ja
16715	UM	Praktisk personaleledelse	6	150	Rutineret	7-trin	7-trin	Ja
		NB!						
		Standpunktskarakterer ved produktionsleder er tænkt som en vejledning til eleverne, og har ingen betydning i den officielle vurdering af eleverne.						
		Det betyder at standpunktskarakteren derfor ikke behøves at være bestået.						
		For at bestå skal eleven mindts opnå 02 i eksamenskarakter i de 3 fag "Produktionsøkonomi", "Produktionsstyring" og "Praktisk personaleledelse".						